

rigets særlige Anliggender. Kongeriget er vel tillige Lodtager i Monarkiet og det en temmelig stor Lodtager, og altsaa vil Monarkiets Stilling udøve Indflydelse paa Kongeriget; men jeg kan ikke troe, at det var dertil, den ærede Taler sigtede. Han meente vel, hvorledes Kongerigets særlige Stilling bliver. Efter Oversigten over Indtægter og Udgifter vil man kunne gjøre Regning paa, at Kongeriget vil afflutte Regnskabsaaaret til den 31te Marts 1864 med en Kassebeholdning af 1,317,000 Rb., og at det, hvis der ikke kommer ekstraordinære Udgifter til, som jeg vil lade uomtalt, vil den 31te Marts 1865 komme til at afflutte sin Kassebeholdning med et Overskud af 1,824,000 Rb. Derved vil jeg endnu bemærke, at Overskuddet vil blive noget større end paaregnet, paa Grund af, at Dyrtidstilleggene ere førte op med Summer, der efter hvad man kan see, langt overstride det, der virkelig vil medgaae. Det er rimeligt, at dette Overskud af 1,824,000 Rb. derved vil blive forøget med 150,000 Rb., men, som sagt, Kongeriget banner altsaa en saa stor Lodtager i Monarkiet, at det under vanskelige Forhold bliver Kongeriget, som maa tage Monarkiet paa sine Skuldre, saa at dette naturligtvis vil udøve megen Indflydelse paa den virkelige finansielle Tilstand, hvorved jeg ikke alene forstaaer Kongerigets særlige Stilling, men ogsaa dets Stilling som Lodtager i Monarkiet.

Med Hensyn til Ytringer, der ere faldne fra flere ærede Medlemmer, saaledes fra den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts Ste Valgkreds (Eckardt) skal jeg, da de angaae almindelige Betragtninger, kun bemærke, at jeg ikke vilde ansee det for ønskeligt, om man lod den daglige Gjerning, det daglige Arbejde gaae istaa paa Grund af ekstraordinære Forhold. Vist er det sandt, at man i saadanne Tilfælde bør undgaae overordentlige Udgifter, men det er ligesaa vist, at det forholder sig paa samme Maade med Veiene som med Tøge, at naar man i Tide reparerer et lille Hul, bliver Beslutningen meget mindre, end naar man lader det staae hen; derfor troer jeg, at det er rigtigt ved passende Reparationer af Chausséerne at holde dem i god Stand, efterat der er an-

vendt saa betydelige Summer paa dem. — Det forekommer mig, at den ærede Rigsdagsmand for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds (Madsen) — dette vedrører Fortiden — gjorde meget for store Fordringer til Overstoleldirektøren, naar han meente, at denne i den Grad, som han vilde, skulde gribe ind i de enkelte Læreseres Underviisning, thi det er kun et Overstilsyn, Overstoleldirektøren er istand til. Man behøver kun at erindre, hvor mange Skoler der er i Landet, for at see, at et saa vidtgaaende Tilsyn med de enkelte Skoler er uoverkommeligt for denne. Dette vedrører derimod de lokale Tilsyn og Bestyrelsen af Skolerne. Jeg fandt i Dørigt, at der var noget meget vigtigt i den ærede Talers Bemærkning om, at det er en Ulempe, at der bruges saa forskellige Metoder i Skolerne, at de Børn, der maae flytte, derved faae Vanskelighed ved at følge med, naar de, vante til een Maade at undervises paa, føres over i en anden, der er saa forskjellig, at den lægger Hindringer i Veien for deres Fremgang. Denne Betragtning maade har stor Vægt, thi netop de Familier, hvis Børn saaledes maae flyttes om, have Vanskelighed ved at sørge for deres Underviisning. Derimod maa den ærede Rigsdagsmand ikke overse, at der maa tages et vist Hensyn til Underviisningens Frihed, hvis den i det Hele ret skal trives; en bestemt og bindende Norm kan derfor ikke følges, naar den Enkelte skal undervise med Liv og Hyst; han maa kunne bevæge sig med nogenlunde Frihed i sin Gjerning. Enhver forstandig Bestyrelse har at tage disse forskjellige Hensyn og lempe det Ene efter det Andet. Overstoleldirektøren fungerer forøvrigt tillige som Departementschef under Ministeriet. Han skal fremdeles have Tilsyn med Afholdelsen af den private Skolelærereksamen, hvortil Tilgangen jo tiltager overordentligt; endvidere har han Tilsynet med Seminarierne, der ogsaa tiltage overordentligt; derfor kan det kun være et almindeligt Overopsyn han kan have med Underviisningen i det Hele. — De øvrige forskjellige Punkter, der ere frembragne, skal jeg ikke dvæle ved; deels tilhøre de Fremtidens, og deels henhøre de under mine ærede Kolleger, hvorfor jeg skal overlade dem Be-